

האסיר אהוד אולמרט - המלצת המחוז להגשת עתירה

1. בתאריך 29.6.17 הורתה ועדת השחרורים על שחרור המוקדם של האסיר בתנאים שונים, המפורטים בהחלטה שנשלחה לעיונכם, לבקשתנו, מהועדה.

החלטת הועדה אינה סבירה בשל אי דחיית הדיון:

2. בראש ובראשונה החלטת הועדה אינה סבירה מאחר והיא סרבה לדחות את הדיון. סירובה אינו סביר לנוכח הליך הבדיקה המשטרית. למעשה תכלית הדחיה היתה לאפשר לגורמי האכיפה למצות, ולכלל הפחות להתקדם בבדיקה המשטרית, ובכך אף לאפשר לוועדה לקבל את התשתית העובדתית המלאה של התנהלות האסיר על כלל השלכותיה.
3. החלטה דיונית שגויה זו גרמה לכך שנפלו שגיאות עובדתיות מהותיות במסקנות הועדה ופרשנותה לענין התשתית העובדתית. בנוסף נפגעה זכות הטיעון של המדינה באשר המדינה נאלצה לשים על עצמה מגבלות טיעון עקב הצורך שלא לפגוע בהליך הבדיקה המשטרית.
4. גם נוסף בהקשר זה הינו קביעתה השגויה של הועדה בסעיף 8 להחלטה כי "חקירת משטרה בנוגע לחומר סודי אינה אמורה לעכב את הדיון שנקבע בפני ועדת השחרורים וקיום הדיון לא יפגע בחקירה". קביעה זו אינה יכולה לעמוד למול המסמכים והטיעון במעמד צד אחד בו ניתן הסבר תמציתי לגבי הקשיים הנובעים מניהול הליכים במקביל והמהלך החקירתי שנגקט עד כה. (וזאת מבלי שהדברים תועדו בכל דרך – ולו חלקית).
5. בנסיבות אלה הועדה מצאה לנכון לבצע בירור עובדתי חסר ביותר ועל סמך בירור חלקי זה, אין זה מפתיע שהיא קבעה ממצאים שגויים.

הקביעות העובדתיות השגויות של הועדה בעניין האיסור להוצאת מסמכים חסויים בעבר

6. אף לתפיסתה של הועדה, האסיר עבר עבירת משמעת. ברם, המחלוקת נסובה סביב השאלה, מה המשקל שיש ליתן לעבירת משמעת "מיוחדת" זו, בשים לב לכך שהיו כרוכים בה משמעויות והשלכות לבטחון המדינה.
7. עיון בהחלטת הועדה מביא למסקנה שהסיבה העיקרית לאי מתן משקל ראוי לעבירת המשמעת החמורה שביצע האסיר - נובעת מכך שהועדה קבעה **באופן שגוי, ובניגוד למסמכים שהוגשו, שלא נאסר על האסיר להוציא את המסמכים החסויים בעבר.**
8. להלן התייחסות לקביעות העובדתיות השגויות של ועדת השחרורים לגבי ההנחיות שניתנו עד יום 17.5.17:
 - א. בסעיף 12 להחלטה קבעה ועדת השחרורים כי העברת המסמכים החסויים בעבר על ידי האסיר לבא- כוחו היתה על דעת מפקדת האגף ומפקד הכלא ומן הסתם בידיעת גורמי אכיפה. הועדה קובעת קביעה זו על סמך "ההגיון והשכל הישר"
 - ב. בסעיף 14 להחלטה ניתנה פרשנות לפיה האיסור להוצאת חומר מתייחס אך ורק לשתי מעטפות עם חומר רגיש סודי. לקביעת הועדה לא ברור האם האיסור מתייחס לשני פרקים אלו או לכל חומר כתוב מהספר. מההחלטה מובן שלאור קביעה זו הועדה מתייחסת בטעות, להוצאת המסמכים ביום 17.5.17 כאירוע נקודתי בלבד, בו לאסיר נודע לראשונה על האיסור האמור.
 - ג. בנוסף בסעיף 15 להחלטה קבעה הועדה כי לא מצאה הנחיות שניתנו לאסיר על ידי הגורמים המוסמכים **"לא לפני נובמבר 2016 ולא לאחר מכן"**, וזאת בניגוד לתיעוד המצוי שאליו הפנינו.

ד. בנוסף בסעיף 18 להחלטה קבעה הועדה כי: "יש להתייחס **בהסתייגות** לאמירה הגורפת בחו"ד מפקד הכלא כי "במהלך מאסרו הובהר לאסיר באופן אשר אינו משתמע לשתי פנים שחל איסור להוציא מסמכים שהוחזקו ברשותו מבית הסוהר"

קביעת הועדה בסעיפים אלה שגויה מכל וכל, סותרת את המסמכים הגלויים והחסיים שהוגשו לועדה בעת הדיון ומטילה דופי באנשי שב"ס מבלי שיש כל ראייה מנהלית אשר תומכת בקביעות הועדה.

ה. **להלן הדוחות והמסמכים המעידים על השגיאות העובדתיות בהחלטת הועדה (ומסמכים שנמסרו לפרקליטות המדינה ע"י שב"ס ערב פתיחת הבדיקה המשטרתית כדלקמן):**

1. מסמך מיום 30.11.16 - שנכתב ע"י האסיר עצמו עם העתקים לעורכי דינו, המופנה למפקד אגף 10 בכלא מעשיהו בו נרשם בין השאר: "נמסר לי על ידך כי נתקבלה החלטה (לא נאמר לי על ידי מי, מתי ולמה) כי נאסר עלי להוציא מהכלא קטעים שכתבתי בספר שבדעתי להוציא לאחר שאשחרר מהכלא. כמו כן נאסר עלי להוציא שתי מעטפות חתומות הכוללות חומיר רגיש אשר הסכמתי מרצוני הטוב לשמור בתקופת שהותי בכלא בכספת בחדרך... " ובהמשך נאמר: "מסרת לי כי נתקבלה החלטה שלא אוכל להוציא חומר זה. ביקשתי כי החלטה זו תמסר לי בכתב..."

2. קיים מסמך נוסף שכותרתו "בקשת אסיר" מתאריך 30.11.16, ואשר מורכב ממספר חו"ד ואשר נכתב בו מפורשות שתוכנו הובא לידיעת האסיר על ידי הקמ"ן ר"כ אורן פריאנטה ובו נאמרו הדברים הבאים: "**בסיכום עם רח"ט מודיעי ונציג מלמ"ב הוחלט כי החומרים המסווגים ישארו בכספת בלבד וניתן למסור לאסיר לצורך עיון בלבד. לא אושר לו מטעמים בטחוניים להוציא את החומר מחוץ לבית הסוהר.**"

בסוף המסמך יש הערה מפורשת של מפקד בית הסוהר מעשיהו מיום 4.12.16 ובו נכתב: "**הנושא בטיפול חטמ"ן ומלמ"ב שם יגיעו לשיחה עימו, עד אז אינו יכול ואינו רשאי להוציא כל חומר כתוב מהאגף.**"

3. מסמך מיום 13.12.16 שכותרתו "ראיון אסירים". במסמך זה נרשם מפי מפקד בית הסוהר באופן מפורש הדברים הבאים: "**הנדון זומן לשיחה לצורך הבהרה בנושא החומר הכתוב שברשותו כולל המעטפות שהוצאו מהכספת. הוסבר כי בשלב זה אין באפשרותו להוציא את החומרים עד לקבלת הנחיות ממלמ"ב וחטיבת המודיעים איתם עתיד להפגש. הובהר כי מצופה ממנו לפעול על פי הכללים המקובלים.**"

4. מסמך מיום 22.12.17 שכותרתו "הנדון: חופשה- אהוד אולמרט" ובו נרשם מפי ר"כ מצא רינת כי: "**חל איסור להתראיין בכלי התקשורת. כמו כן הוסבר כי בהמשך שיחה עם מפקד ביס"ר אין באפשרותו להוציא חומר כתוב בשלב זה.**"

9. לפיכך, קביעת הועדה לפיה האסיר לא הונחה בעבר שלא להוציא את המידע החסוי מבין כותלי הכלא, הינה קביעה שגויה עובדתית. משכך הם פני הדברים, הרי שגם המסקנות אליהן הגיעה הועדה אינן יכולות לעמוד. **בהקשר זה ראוי להעלות את התמיהה המתבקשת ולפיה הועדה בחרה "להאמין" לדוחות שב"ס מיום 16.5.17 (מסמך של 11 ע"מ שבו חו"ד אודות האסיר חיוביות באופן יחסי).** בעת ובעונה אחת, אותם גורמים כותבים את התייחסותיהם לארועים, שאינם מתיישבים עם בקשת האסיר לשחרור מוקדם, אזי בוחרת הועדה שלא לסמוך על הדברים, ובאורח עקיף מטילה דופי בנושאי משרה משב"ס, הממלאים תפקידם נאמנה. הועדה בוחרת לעגן את קביעותיה על דברי האסיר וב"כ ועל סמך הנחות ערטילאיות שסותרות את הראיות המנהליות שהובאו בפניה ואת המסמכים.
10. בנוסף, לא יכולה להיות מחלוקת שלא ברור הכיצד הועדה סברה שהיה ידוע וגלוי לסגל שב"ס שהאסיר מוציא חומרים החוצה – והרי אסור לשב"ס לפשפש במעטפות שמועברות לעורך דין ולכן – לא סביר לקבוע כי נושא זה היה "גלוי וידוע".
11. קביעת הועדה לפיה לא ניתן לדעת האם האיסור שהוטל על האסיר חל רק על שתי מעטפות הינה שגויה, **שכן לפי הראיות המנהליות שהובאו, לרבות מידע חסוי**, האיסור חל על כל החומר הסודי ולא רק על שתי מעטפות. (ראה המסמכים שהובאו לעיל).
- הועדה לא נתנה משקל ראוי לעבירת המשמעת החמורה שעבר האסיר ביום 17.5.17, להתנהלות "המרמתית" ולנזק שנגרם בגינה**
12. ראשית הועדה לא נתנה משקל ראוי למסמך הגלוי מיום 5.6.17 בחתימת מנהל הכלא ולמסמכים אליהם הוא מפנה, אשר מפרט את ההתנהלות "המרמתית" של האסיר שנועדה **להסוות** עשיית מעשה אסור.
- וידגש כי על פי המסמך הנ"ל לא מדובר בהוצאת מסמכים משפטיים – אלא במסמכים "נושאי סוד" ועל כן לא אושר בשב"ס להוציאם באמצעות עו"ד המבקר.
13. יתרה מזאת, המעטפות שנתפסו הועברו לגורמי המודיעין בשב"ס ובאמצעותם לבדיקת נציגי מלמ"ב אשר אשו כי המסמכים שהועברו על ידי האסיר בבידוק עורך הדין **אינם בגדר "חומר משפטי" וממילא אינם קשורים לועדת שחרורים כפי שטען האסיר.**
14. ויובהר כי המסמכים החסויים מלמדים שלאחר שהאסיר נאסר **במפורש** להוציא את החומר האמור, הוא לקח את המסמכים נשוא האיסור – והעבירם למעטפה אחרת שבה היו מסמכים משפטיים (שהעברתם הותרה לו) והחביאם שם כדי לאפשר בפועל את הוצאת החומר האסור. בכך, האסיר עובדתית, העביר מעטפה עם החומר הסודי האסור לב"כ – על מנת שב"כ יעבירו מחוץ לכלא – בניגוד לכל ההוראות וההנחיות המפורשות.
15. ועדת השחרורים לא התייחסה ולא נתנה כל משקל להתנהלות הנ"ל, לא כל שכן, כאשר התנהלות זו מתרחשת כ- 3 שבועות בלבד, לפני המועד הקבוע בוועדה.
- הועדה לא נתנה משקל ראוי לעמדת גורמי הבטחון – אשר להם מעמד הבכורה והאחריות על סודות מדינה.**
16. בהחלטתה קבעה הועדה כי "כעולה מהחומר הגלוי והחסוי אליו נחשפנו, כי הקובץ מהספר שנתפס ביציאה מהכלא מהווה חומר "סודי ביותר" ויש לייחס לכך חומרה".
17. לפיכך לא יכולה להיות מחלוקת שהועדה לא נתנה משקל ראוי לקביעתה שלה, שהחומר שהועבר הינו חומר סודי ביותר ויש לייחס לכך חומרה.

18. יתרה מכך, הועדה לא נתנה משקל ראוי לחוות הדעת של שירותי הבטחון אשר להם מעמד הבכורה והאחריות. הועדה התעלמה מהנזק שנגרם, כתוצאה מהמצאות הסודות הרגישים בידי גורמים בלתי מוסמכים ובלתי מורשים.

19. התעלמותה של הועדה מחווי"ד המקצועיות של גורמי הבטחון, וממעמד הבכורה של גורמים אלה, מהווה פגם ממשי היורד לשורשו של עניין, שדי בו לכשעצמו כדי להפוך את ההחלטה לבלתי סבירה.

20. בהקשר זה, "הניתוק" שערכה הועדה בין הפרת המשמעת להנזק הפוטנציאלי שנגרם כתוצאה מהתנהלות האסיר, מהווה אף הוא פגם משמעותי בהחלטת הועדה.

21. הועדה לא נתנה משקל ראוי לכך שעבירת המשמעת היתה כרוכה במעגל נזק נוסף ומשמעותי המגולם בעצם העובדה שחומר סודי הגיע לידי גורמים בלתי מורשים שאינם רשאים להחזיק בו.

קביעת הועדה כי האסיר הוכיח שהוא ראוי לשחרור מוקדם מכל תקופת השליש אינה סבירה

22. ועדת השחרורים לא יישמה כראוי את הוראות סעיף 3 לחוק שחרור על תנאי ואת הפרשנות שנקבעה בפסיקה לפיה שחרור מוקדם אינו זכות מוקנית.
23. לטעמנו בשים לה לתשתית העובדתית שהונחה בפני הועדה בדבר התנהגותו השלילית של האסיר ולדרכי הרמיה בהם נקט האסיר בהקשר להוצאת המסמכים הסודיים מהכלא, הרי שהאסיר היה חייב לעמוד בנטל שכנוע גבוה במיוחד כדי לשכנע שהוא ראוי לשחרור מכל תקופת השליש.
24. למעשה הועדה "מגמדת" את עבירת המשמעת החמורה ובוחרת לציין כי האסיר נענש בגינה. אלא שהועדה מתעלמת לחלוטין מההתנהלות "המרמתית" של האסיר וההשפעה שצריכה להיות להתנהלות כזו על הגדרת המונח "ראוי" לשחרור מוקדם.
25. ההתנהלות ה"מרמתית" של האסיר באירוע עצמו, כשהיא מצטרפת לגזרי הדין השונים ולעבירת השיבוש, מטילה על האסיר נטל שכנוע כבד במיוחד.
26. המנעות הועדה לקשור בין נתונים אלה, לאי לקיחת האחריות המלאה מצידו של האסיר מהווה אף היא פגם המצטרף לפגמים האחרים שפורטו.
27. אשר על כן קביעת הועדה כי האסיר ראוי לשחרור מוקדם.

קביעתה של הועדה כי יש לראות בעבירות שביצע האסיר מקשה אחת – הינה שגויה.

28. ראשית נפנה למסמך סקירת ההליכים שהוגשה על ידנו בעת הדיון בועדה.
29. עיון מעמיק בנסיבות ביצוע העבירות מלמד שמדובר במספר פרשיות שונות שבוצעו בשנים 2004, ועבירת השיבוש בוצעה בשנת 2011, לפיכך לא ניתן לראות בביצוע העבירות "מקשה אחת".

אשר על כן, אנו סבורים כי יש להגיש עתירה נ' החלטת ועדת השחרורים, אשר לטעמנו אינה סבירה.

אורלי בן ארי, עו"ד	גנית גדות-כרמי, עו"ד
משנה לפרקליטת מחוז מרכז	ראש תחום וועדות שחרורים
בפרקליטות מחוז מרכז	בפרקליטות מחוז מרכז

גיא אברס, עו"ד

ממונה בפרקליטות מחוז מרכז

יום חמישי 29 יוני 2017